

Sygn. akt III KK 278/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Jarosław Matras
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **B. D.**
skazanego z art. 244 k.k.
po rozpoznaniu w dniu 30 września 2020 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść skazanego
od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w A.
z dnia 3 sierpnia 2018 r., sygn. akt II K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia oskarżonego B. D. od zarzucanego mu przestępstwa;**
- 2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Prokurator skierował do Sądu Rejonowego w A. akt oskarżenia przeciwko B. D. o czyn określony w art. 244 k.k. dołączając do niego – na podstawie art. 335 § 2 k.k. - wniosek o wydanie wyroku skazującego bez

przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie kary uzgodnionej z oskarżonym. Sąd Rejonowy w A., po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu w dniu 3 sierpnia 2018 r., uwzględnił wniosek i wyrokiem z tego samego dnia w sprawie o sygnaturze akt II K (...) uznał oskarżonego B. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu występku określonego w art. 244 k.k. polegającego na kierowaniu w dniu 14 maja 2018 r. w T., gmina R., powiat A., województwo (...), rowerem po drodze publicznej, pomimo orzeczonego przez Sąd Rejonowy w A. wyrokiem z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt II W (...) zakazu kierowania rowerami na okres od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia 15 maja 2018 r. Za ten czyn wymierzył oskarżonemu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 11 sierpnia 2018 r., gdyż żadna ze stron postępowania nie wniosła środka zaskarżenia.

Od tego wyroku kasację na korzyść ukaranego wniosł Prokurator Generalny podnosząc rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, tj. art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wniosku prokuratora załączonego do aktu oskarżenia i wydaniu na posiedzeniu wyroku skazującego B. D. za zarzucony mu czyn z art. 244 k.k., polegający na niezastosowaniu się w dniu 14 maja 2018 r. do zakazu kierowania rowerami, orzeczonego wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w A. z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt II W (...) w sytuacji, gdy wobec upływu z dniem 13 maja 2018 r. okresu obowiązywania tego zakazu okoliczności popełnienia przez oskarżonego wskazanego występku i jego wina budziły wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia prawa materialnego, tj. art. 244 k.k. przez przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności karnej na podstawie tego przepisu, mimo że swoim zachowaniem nie zrealizował on znamion tego przestępstwa.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co upoważniało do jej uwzględnienia w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Niewątpliwe jest, że sąd rozpoznając wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 355 § 2 k.p.k. jest zobowiązany do zbadania sprawy w płaszczyźnie zarówno formalnej jak też merytorycznej. W ramach tej kontroli niezbędne jest też sprawdzenie, czy propozycje zawarte we wniosku pozostają w zgodzie z przepisami prawa materialnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że jednym z warunków konsensualnego rozstrzygnięcia sprawy jest ustalenie, iż okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości. Ta weryfikacja dotyczy nie tylko ustaleń w zakresie sprawstwa czynu, ale również wszelkich okoliczności mających wpływ na dokonanie jego właściwej oceny prawno-karnej. Jeżeli Sąd rozważając wniosek prokuratora złożony w trybie art. 355 § 2 k.p.k. uzna, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu, bądź wchodzi w grę potrzeba zmiany oceny prawnej tego czynu nie może tego wniosku uwzględnić (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 lipca 2009 r., III KK 147/09 i z dnia 11 marca 2009 r., II KK 346/08).

Niespełnienie wskazanych warunków uniemożliwia uwzględnienie wniosku i skazanie oskarżonego na posiedzeniu, a rodzi konieczność rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych.

Sąd Rejonowy w A. wydając wobec oskarżonego B. D. w dniu 3 sierpnia 2018 r. wyrok nie sprostął tym wymaganiom. W realiach tej sprawy brak było bowiem przesłanki do uwzględnienia tego wniosku i wydania orzeczenia w trybie postulowanym przez prokuratora.

Analiza akt sprawy o sygnaturze II K (...) pozwala na stwierdzenie, że wyrok Sądu Rejonowego w A. z dnia 23 października 2017 r., mocą którego oskarżonego uznano za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87 § 1a k.w.

i orzeczono wobec niego środek karny zakazu kierowania rowerami na okres 6 miesięcy, uprawomocnił się w dniu 15 listopada 2017 r. Zgodnie z treścią art. 29 § 3 k.w. orzeczony zakaz obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia. Okres ten liczy się zatem od daty uprawomocnienia się orzeczenia. Do okresu tego wlicza się dzień uprawomocnienia się orzeczenia, co uzasadnione jest materialnym charakterem tego terminu i z tego powodu oblicza się go od dnia do *dnia (dies a quo)* według zasady *computatio civilis*. Stanowisko to znajduje podstawę w orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 13 czerwca 2012 r., V KK 70/12, postanowienie z dnia 20 czerwca 2013 r., I KZP 4/13, OSNKW 2013, z.r 8, poz. 64, postanowienie z 23 października 2013 r., IV KK 286/13) oraz w poglądach doktryny (por. J. Kulesza, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1990 r., V KZP 5/90, PS 1992, nr 9, s .106- 107, R. A. Stefański, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1990 r., V KZP 5/90, OSP 1991, nr 1, poz. 16, s 26 – 27, tenże, Kodeks karny. Komentarz pod red. R.A. Stefańskiego, Warszawa 2020, teza 12 do art. 43 k.k., P. Gensikowski, [w:] Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, red. J. Lachowski, Warszawa 2015, s. 642). Wskazana judykatura i poglądy piśmiennictwa koncentrowały się co prawda na analizie treści art. 43 § 2 k.k., ale z uwagi na tożsame sformułowania zawarte w treści art. 29 § 3 k.w. i art. 43 § 2 k.k. co do reguły określającej bieg terminu zakazu prowadzenia pojazdów, uzasadnione było - przy rozważaniach dotyczących okresu obowiązywania tego zakazu w prawie o wykroczeniach - odwołanie się do powołanego dorobku judykatury i piśmiennictwa.

Nadto należało podnieść, co trafnie wskazano w kasacji, że zgodnie z obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. przepisem art. 12c k.k.w., dodanym na mocy art. 4 pkt 8 noweli z dnia 20 lutego 2015 r. (ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r., poz. 396), jeżeli kara lub inny środek podlegający wykonaniu według przepisów k.k.w. są określone w tygodniach, miesiącach lub latach, przyjmuje się w

postępowaniu wykonawczym, że tydzień liczy się jako 7 dni, miesiąc za dni 30, a rok za dni 365. Orzeczony w postępowaniu w sprawach o wykroczenia zakaz, wykonywany jest według przepisów Kodeksu karnego wykonawczego (art. 1 § 1 k.k.w., art. 182 – 182a k.k.w.). W tej sytuacji należało uznać, że zakaz kierowania rowerami orzeczony wobec skazanego obowiązywał przez 180 dni (przez 6 miesięcy licząc po 30 dni), od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia 13 maja 2018 r. Koniec obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów wiąże się z upływem ostatniego dnia okresu wyznaczonego przez sąd w wyroku. Nie ma możliwości jego dalszego przedłużania (por. K. Łucarz, Zakaz prowadzenia pojazdów jako środek polityki kryminalnej, Wrocław 2005, s. 213-214). Po upływie okresu, na jaki orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, skazany odzyskuje możliwość korzystania z uprawnień, które objęte były zakazem (por. J. Kulesza, Glosa..., s. 112).

Wobec powyższego B. D., kierując rowerem po drodze publicznej w dniu 14 maja 2018 r. nie popełnił czynu zabronionego z art. 244 k.k., albowiem dyspozycję art. 244 k.k. wyczerpuje ten, kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu, który obowiązuje od daty uprawomocnienia się wyroku. Zatem wyrok Sądu *meriti* został wydany z rażącym naruszeniem wskazanych w kasacji przepisów prawa procesowego, a w konsekwencji z równie rażąco obrazą prawa materialnego, tj. art. 244 k.k. polegającą na wadliwym przypisaniu skazanemu odpowiedzialności karnej, o której mowa w tym przepisie.

Z tego względu należało uchylić zaskarżony wyrok i uniewinnić B. D. od popełnienia zarzuconego mu czynu, gdyż skazanie go w niniejszej sprawie było oczywiście niesłuszne.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

